

Силабус курсу  
Історія України (1921–1939 рр.)



Освітній ступінь – бакалавр  
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки  
Спеціальність: 032 історія та археологія  
Освітньо-професійна програма «Історія та археологія»  
Кількість кредитів – 5

Рік підготовки: 3, I семестр

Компонент освітньої програми: вибіркова

Дні занять: вівторок, 12.45-14.05, ауд. 1002  
Консультації: п'ятниця 14.05, ауд. 1006

Мова викладання: українська

**Керівник курсу**

ПІП

Старка Володимир Васильович, доктор історичних наук, доцент

Контактна інформація [starka1980@tnpu.edu.ua](mailto:starka1980@tnpu.edu.ua)  
[+38 0977372663](tel:+380977372663)

**Опис дисципліни**

Актуальність вивчення дисципліни «Історія України 1921–1939 рр.» зумовлена потребою залучення якомога ширшого кола джерел в сучасних історичних дослідженнях. Навчальний курс покликаний сформувати в здобувачів систему знань про: причини та наслідки Української національної революції 1917-1921 рр.; причини поразок українських державницьких сил у період національної революції; особливості відбудови економічного життя періоду НЕПу. Слухачі курсу у результаті навчання вироблять навички характеристики: політики іноземних держав щодо українського питання у міжвоєнний період; особливостей економічного становища та суспільно-політичного життя УРСР у міжвоєнний період; соціально-економічних реформ 1930-х рр. та їх вплив на повсякденне життя населення УРСР. Крім того, в ході навчання, студенти вдосконалюють навички роботи з ілюстративним матеріалом, зокрема, вміти позначати на картосхемі зміни геополітичного становища західноукраїнських земель в міжвоєнний період; основні адміністративні одиниці, впроваджені радянською владою в Україні; райони охоплені голодом 1932-1933 рр.; зміни адміністративного устрою УРСР в 1930-х роках. У підсумку за результатами вивчення навчального курсу, студенти отримують навички порівнювати особливості соціально-економічного та суспільно-політичного життя УРСР та Західноукраїнських земель.

**Навчальний контент**

№ од. (лек. /сем.)	Теми	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Українська радянська держава.	Знати сутність, завдання й особливості навчальної дисципліни, її категоріальний апарат, історіографічні етапи дослідження. Характеризувати основні функції, завдання, структуру і методи усної історичної науки.	Питання
2/2	Тема 2. Утвердження радянської влади в Україні.	Вміти аналізувати історію становлення радянської влади в Україні, як практику реалізації популістських суспільно-політичних доктрин.	Питання Презентація
2/2	Тема 3. Формування кордонів УСРР.	Виробити навички роботи з наочними засобами навчання (карти, електронні презентації,	Питання

		мультимедійною дошкою).	Проблемні завдання
2 / 2	Тема 4. Україна та утворення СРСР	Знати основні наукові підходи до інтерпретації історії створення СРСР.	Питання Презентація
2 / 2	Тема 5. Українська радянська держава: внутрішня та зовнішня політика	Вміти аналізувати особливості здійснення ВКП(б) засад внутрішньої та зовнішньої політики.	Питання Проблемні завдання
2 / 2	Тема 6. Розвиток економіки України в умовах НЕПу.	Знати основні методи аналізу соціально-економічного життя населення України зазначеного періоду.	Питання Тести
2 / 2	Тема 7. Побутове життя періоду НЕПу в Україні.	Виробити навички історичної реконструкції повсякденного життя означеного періоду. Вміти виокремлювати основні та факультативні дані.	Питання Презентація
2 / 2	Тема 8. Індустріалізація в Україні.	Володіти навичками дослідження історії розвитку науки і техніки.	Питання Презентація
2 / 2	Тема 9. Колективізація сільського господарства.	Виробити вміння аналізувати особливості аграрних перетворень органами радянської влади в Україні.	Питання
2 / 2	Тема 10. Культурне життя в УСРР у 1920-1930-х роках.	Вміти виокремлювати ключові особливості культурно-освітнього життя в УСРР.	Питання Проблемні завдання
2 / 2	Тема 11. Суспільно-політичне життя в УСРР у 1920-1930-х роках.	Зіставляти відомості отримані у результаті роботи з різноманітними джерелами, з метою виокремлення необхідної дослідникові інформації для інтерпретації причин радянського терору.	Питання Проблемні завдання
2 / 2	Тема 12. Західноукраїнські землі у складі Польщі 1920-1923 роках.	Володіти відомостями стосовно підстав приєднання території Західної України до складу Другої Речіпосполитої.	Проблемні завдання Ессе
-/2	Тема 13. Західноукраїнські землі у складі Польщі 1923-1939 роках.	Виробити навички аналізу повсякденного життя українського населення в умовах польської держави міжвоєнного періоду.	Питання Презентація
-/2	Тема 14. Суспільно-політичне життя західноукраїнських земель у складі Польщі 1920-1939 рр.	Вміти виокремлювати ключові особливості суспільно-політичного життя українців у Польщі.	Проблемні завдання Ессе

2/2	Тема 15. Українські землі у складі Румунії.	Зіставляти відомості отримані у результаті роботи з різноманітними джерелами, з метою виокремлення необхідної дослідникові інформації для інтерпретації причин та наслідків входження українських земель до складу Румунії.	Питання Презентація
2/2	Тема 16. Українські землі у складі Чехословаччини.	Уміти аналізувати відомості отримані у результаті роботи з різноманітними джерелами, з метою виокремлення необхідної дослідникові інформації для інтерпретації причин та наслідків входження території Закарпаття до складу Чехословаччини.	Проблемні завдання Ессе

### Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОНП	Програмні компетентності
<b>ІК</b>	Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі історії та археології або у процесі навчання, здійснювати аналіз історичних явищ і подій, що передбачає застосування теорій та методів історичної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
<b>ЗК 3</b>	Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
<b>ЗК 4</b>	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
<b>ЗК 6</b>	Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
<b>ЗК 7</b>	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
<b>ЗК 8</b>	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
<b>ЗК 10</b>	Здатність працювати в команді.
<b>ФК 1</b>	Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.
<b>ФК 2</b>	Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.
<b>ФК 3</b>	Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.
<b>ФК 4</b>	Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.
<b>ФК 5</b>	Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).
<b>ФК 6</b>	Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.
<b>ФК 8</b>	Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.
<b>ФК 9</b>	Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.
<b>ФК10</b>	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.
<b>ПРН 1</b>	Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.
<b>ПРН 2</b>	Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій і використовувати ці знання у професійній діяльності.
<b>ПРН 3</b>	Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.
<b>ПРН 4</b>	Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати

	науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.
<b>ПРН 5</b>	Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.
<b>ПРН 6</b>	Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.
<b>ПРН 7</b>	Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах.

### Літературні джерела

1. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні (1917-1935): Суспільно-політичний та історико-правовий аналіз: У 2 кн. К., 1994. Кн. 1. 432 с.; Кн.2. 688 с.
2. Історія України ХХ – початку ХХІ століття: Навч. Посібник. / П. П. Панченко, Н. П. Барановська, С. С. Падалка та ін.; за заг ред. В. А. Смолія. – К.: Знання, 2004. – 582 с.
3. Історія України в документах, матеріалах і спогадах очевидців. Київ, 1991.
4. Західноукраїнські селяни в умовах суспільно-економічних трансформацій середини 1930-х – 1950-х рр. Усна історія. / Авт-упоряд. Старка В.В., Коріненко П.С., Брославський В.Л. Тернопіль,: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2016.
5. Кульчицький С.В. УСРР в добу НЕПу (1921 -1928): Спроба побудови концептуальних засад реальної історії. К., 1995.
6. Проект «Україна». Галичина та Волинь у складі міжвоєнної Польщі. Харків: Фоліо, 2017.
7. Болдижар М. Державно-правовий статус Закарпаття (Підкарпатської Русі) в складі Чехословаччини. Ужгород : Ужгородський нац. ун-т, 2001.
8. Закарпаття 1919-2009 років: історія, політика, культура / україномовний варіант українсько-угорського видання / під ред. М. Вегеша, Ч. Фединець; [Редколег.: Ю. Остапець, Р. Офіцинський, Л. Сорко, М. Токар, С. Черничко. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2010. 720 с.
9. Гудь Б. З історії етносоціальних конфліктів. Українці й поляки на Наддніпрянщині, Волині й у Східній Галичині в ХІХ – першій половині ХХ ст. Харків: Акта, 2018. 482 с.
10. Енциклопедія українознавства/ За заг. ред. В. Кубійовича. Словникова частина. У 10 т. Перевидання в Україні. Львів, 1993–2001. Т. 1–10.

### Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

### Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-8) усне опитування, письмові завдання	40
Модуль 2 (теми 9-16) усне опитування, завдання, есе	40
ІНДЗ	----
Екзамен (теми 1-14) – усне опитування, тестові завдання.	20

Шкала оцінювання студентів:

ЕКТС	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

**До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:**

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для підсумкового контролю (екзаменаційні питання)
- 4) Електронне навчання в системі MODLE